

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ANTALYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	4
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	12
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	12
8.	EKLER.....	27

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: Kamu İdaresine Ait Bütçe Gerçekleşmeleri (Gelir).....	1
Tablo 2: Kamu İdaresine Ait Bütçe Gerçekleşmeleri (Gider).....	2

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Antalya Büyükşehir Belediyesi, belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip bir kamu tüzel kişisidir. Belediye bütçesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12 nci maddesinde yapılan sınıflandırma uyarınca, mahalli idare bütçesi olarak hazırlanmakta ve uygulanmaktadır.

Kurumun genel faaliyet amacı belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamaktır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyeleri Kanununa göre Büyükşehir Belediyelerinin organları; Belediye Meclisi, Belediye Encümeni, Genel Sekreterlik, Genel Sekreter Yardımcıları ve bağlı daire başkanlıkları ile birlikte bağımsız müdürlüklerden oluşmaktadır.

Antalya Büyükşehir Belediyesinde Büyükşehir Belediye Başkanlığına bağlı Özel Kalem Müdürlüğü, Teftiş Kurulu Başkanlığı, İç Denetim Birimi, Danışmanlar, Protokol Şube Müdürlüğü, Şehir Tiyatrosu Şube Müdürlüğü, Antalya Su ve Atıksu İdaresi (ASAT) Genel Müdürlüğü, olmak üzere 7 birim ve idare, Genel Sekreterliğe bağlı 3 Genel Sekreter Yardımcısı ve Genel Sekreter Yardımcılarına bağlı idari, mali ve teknik hizmetler olarak 3 sınıfa ayrılmış 25 daire başkanlığı bulunmaktadır.

Kurumun 2017 yılı bütçe tahmini ile bütçe gerçekleşme sonuçları aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 1: Kamu İdaresine Ait Bütçe Gerçekleşmeleri (Gelir)

2017 YILI BÜTÇESİ GELİRLERİ		
	Bütçe Tahmini	Gerçekleşme
01-Vergi Gelirleri	59.000.000,00 ₺	47.658.444,49 ₺
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gel.	109.652.150,00 ₺	172.234.129,85 ₺
04-Alınan Bağ.veYrd.ile Özel Gl.		54.613.852,30 ₺
05-Diğer Gelirler	921.897.850,00 ₺	1.013.859.215,17 ₺
06-Sermaye Gelirleri	760.050.000,00 ₺	66.627.094,15 ₺
08-Alacaklardan Tahsilat		
09-Red Ve İadeler	-600.000,00 ₺	-3.623.175,85 ₺
Borçlanma	410.000.000,00 ₺	257.471.371,81 ₺
Toplam	2.260.000.000,00 ₺	1.608.840.931,92 ₺

Tablo 2:Kamu İdaresine Ait Bütçe Gerçekleşmeleri (Gider)

2017 YILI BÜTÇESİ GİDERLERİ		
	Bütçe Tahmini	Gerçekleşme
01-Personel Gid.	168.157.326,00 ₺	161.989.818,29 ₺
02-Sos.Güv. Krm.Dev. Prm	28.110.000,00 ₺	24.174.869,54 ₺
03- Mal Ve Hizmet Alımı	552.626.628,00 ₺	605.135.021,44 ₺
04-Faiz Giderleri	54.000.000,00 ₺	31.821.828,04 ₺
05-Cari Transferler	117.343.000,00 ₺	42.864.348,88 ₺
06-Sermaye Giderleri	1.167.413.046,00 ₺	1.070.356.572,56 ₺
07-Sermaye Transferleri		4.575.804,38 ₺
08-Borç Verme		4.138.080,00 ₺
09-Yedek Ödenek	172.350.000,00 ₺	
Toplam	2.260.000.000,00 ₺	1.945.056.343,13 ₺

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet

sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Bağışlanan Taşınmazın Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

02.10.2006 tarih ve 26307 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin 5 inci maddesinde; kamu idarelerinin taşınmazlarının hangi formlara ne bedelle kaydedileceği; Geçici 1 inci maddesinde ise, idarelerin taşınmaz kayıtlarını yönetmeliğe uygun olarak 31.12.2016 tarihine kadar tamamlamaları gerektiği; 27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı mükerrer Resmî Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin, 250 Arazi ve Arsalar Hesabının niteliğinin konu edildiği 188 inci maddesinde; Arazi ve arsalar hesabının, kamu idarelerinin her türlü arazi ve arsaları ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiş; Hesabın işleyişinin konu edildiği 189 uncu maddesinde ise, Bedelsiz olarak kuruma intikal eden arsa ve araziler tespit edilen değerleri üzerinden bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede Alanya ilçesi Orhan Mahallesi niteliği tarla vasıflı 246,17 m2 alanlı 171 ada 29 parsel nolu taşınmazın; namazgah, gölgelik, tuvalet ve şadırvan olarak kullanılmak üzere bağışlandığı ve Belediye Meclisince kabul edilip 25.01.2017 tarihinde tapudan devir alınarak envantere kaydedildiği fakat muhasebe kayıtlarına alınmadığı tespit edilmiştir. Bu durum duran varlıkların mali tablolarda olması gerekenden daha az gözükmesine neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; özetle, bulguda belirtilen hibe taşınmazın muhasebe kaydının Emlak ve İstimlak Dairesi Başkanlığından alınan bilgiler doğrultusunda yapıldığı ifade edilmektedir.

Sonuç olarak Bulgu konusu tespit duran varlıkların mali tablolarda olması gerekenden daha az gözükmeye neden olduğundan, 2017 yılı mali tablolarının tam ve doğru bilgi üretmediği değerlendirilmektedir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Duran Varlığın Değerini Artırıcı Harcamaların Giderleştirilmesi

27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı Mükerrer Resmi Gazetede yayımlanan ve 01.01.2016 tarihinde yürürlüğe giren Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 187 inci maddesi gereği maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı artıran veya üretilen mal veya hizmetlerin üretim maliyetini azaltan her türlü maliyetin, ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edilmesi ve amortisman hesaplamasında dikkate alınması gerekir.

Yapılan incelemede Antalya İli Alanya İlçesi Tosmur' da Bulunan Binanın Aşevine Dönüştürülmesi Yapım İşinde iş artışı ile birlikte toplam 515.409,64-TL ilgili firmaya ödenmiştir. Bu tutarın 153.790,16-TL'sinin binanın tefrişatı ile ilgili olduğu ve ilgili hesaplara aktarıldığı görülmüştür. Geri kalan 361.619,48-TL'lik harcamanın içeriğine bakıldığında varlığın değerini ve kullanım süresini artırmaya yönelik olmasına karşın ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edilmesi gerekirken doğrudan 630 Giderler Hesabına alınarak giderleştirildiği tespit edilmiştir. Bu durum maddi duran varlığın kayıtlı değerinin mali tablolarda hatalı yer almasına neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; özetle, bulguda belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılacağı ifade edilmektedir.

Sonuç olarak Bulgu konusu tespit maddi duran varlığın kayıtlı değerinin mali tablolarda hatalı yer almasına neden olduğundan, 2017 mali tablolarında ilgili hesap

grubunun tam ve doğru bilgi üretmediği değerlendirilmektedir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Birikmiş Amortismanlar Hesabına Hatalı Kayıt Yapılması

27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı mükerrer Resmî Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının işleyişinin konu edildiği 203 üncü maddesinde; Maddi duran varlıklar hesapları için ayrılan amortisman tutarlarının yılsonunda bu hesaba alacak, 630 Giderler Hesabına borç kaydedileceği; 04.11.2015 tarihli ve 29522 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Muhasebat Genel Müdürlüğünün, Amortisman ve Tükenme Payları Tebliğinde de Maddi Duran Varlıklara ait amortisman süreleri, oranları ve amortismanın nasıl hesaplanacağı ifade edilmiştir.

Yapılan incelemelerde, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile 252 Binalar Hesabında kayıtlı varlıklar için amortisman ayrılmadığı, amortisman tebliğine göre hesaplama yapılması durumunda 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına bu varlıklar dolayısıyla **167.894.165,23 TL** tutarında bir kaydın yapılması gerektiği; yapılmayan bu eksik kayıt nedeniyle de, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ile 630 Giderler Hesabını doğruluğunu etkileyen toplam **167.894.165,23 TL** tutarındaki kaydın yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, bulguda belirtilen hususların düzeltileceği ifade edilmektedir.

Sonuç olarak Bulgu konusu tespit Birikmiş Amortismanlar Hesabı ile Giderler Hesabının mali tablolarında hatalı yer almasına neden olduğundan, 2017 mali tablolarında ilgili hesap grubunun tam ve doğru bilgi üretmediği değerlendirilmektedir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Duran Varlıkların Değerleme Sonuçları İle Mali Tablolar Arasında Uyumsuzluk Bulunması

02.10.2006 tarih ve 26307 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin 5 inci maddesinde; kamu idarelerinin

taşınmazlarının hangi formlara ne bedelle kaydedileceği; Geçici 1 inci maddesinde ise, idarelerin taşınmaz kayıtlarını yönetmeliğe uygun olarak 31.12.2017 tarihine kadar tamamlamaları gerektiği; 27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı mükerrer Resmî Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin, 250 Arazi ve Arsalar Hesabının işleyişinin konu edildiği 189 uncu maddesinde; 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının işleyişinin konu edildiği 191 inci maddesinde; 252 Binalar Hesabının işleyişinin konu edildiği 193 üncü maddesinde ise bu kayıtların nasıl yapılacağı ifade edilmiştir.

Yapılan inceleme neticesinde; 250, 251 ve 252 nolu hesaplara kaydedilmesi gereken kurum taşınmazlarının emlak servisinde kayıtlı değerleri 2.698.005.132,21 TL olmasına rağmen mali tablolarda 5.182.692.722,07 TL olarak görüldüğü, bir başka ifadeyle, kurum kayıtları ile değerlendirme sonucu oluşan emlak servisindeki kayıtları arasında **2.484.687.589,86 TL** tutarında bir uyumsuzluğun bulunduğu tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, sistemsiz iyileştirmelerin tamamlanmasının ardından duran varlıkların değerlendirme sonuçları ile mali tablolar arasındaki uyumsuzluğun ortadan kaldırılacağı ifade edilmektedir.

Sonuç olarak Bulgu konusu tespit Arazi ve Arsalar Hesabı, Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile Binalar Hesabında yer alan maddi duran varlıkların kayıtlı değerleri ile değerlendirme sonucu oluşan emlak servisine esas değerleri arasındaki uyumsuzluk, maddi duran varlıkların mali tablolarda hatalı olarak yer almasına neden olduğundan, 2017 mali tablolarında ilgili hesap grubunun tam ve doğru bilgi üretmediği değerlendirilmektedir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Haklar Hesabında İzlenmesi Gereken Tutarların Giderler Hesabına Alınarak Giderleştirilmesi

27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı mükerrer Resmî Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 260 Haklar Hesabının niteliğinin belirtildiği 210 uncu maddesinde; bu hesabın, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı; 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabının

niteliğinin belirtildiği 214 üncü maddesinde ise, bu hesabın, maddi olmayan duran varlık bedellerinin, kullanılabilecekleri süre içerisinde yok edilmesini izlemek için kullanılacağı belirtilmiştir.

Yapılan incelemelerde, mevcut NETCAD yazılımlarının güncellenmesi ve ek lisans temini hizmet alımı ile Mevcut esri yazılımlarının güncellenmesi ve esri ve autocad yazılımı ek lisans temini (1. Kısım) işlerinde toplam **2.389.382,00-TL**'lik tutarın 260 Haklar Hesabına alınmadan doğrudan 630 Giderler Hesabına alınarak giderleştirildiği tespit edilmiştir. Bu durum kurum mali tablolarının doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilemektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, bulguda belirtilen ve hatalı yapılan kayıtların düzeltileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Bulgu konusu tespit Haklar Hesabının mali tablolarda hatalı yer almasına neden olduğundan, 2017 mali tablolarında ilgili hesap grubunun tam ve doğru bilgi üretmediği değerlendirilmektedir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Şirket Ortaklık Paylarının Mali Tablolarda Eksik Yer Alması

27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı mükerrer Resmî Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 241 Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabına ilişkin işlemlerin anlatıldığı 182 nci maddesinde; Mal ve hizmet üreten kuruluşlara gerek nominal sermaye ve gerekse aynı sermaye transferi şeklindeki iştiraklerin gerçeğe uygun değerleri ile bu hesaba kaydedileceği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemelerde idarenin mali tablolarında; 241.1.1 hesap kodunda 5.325.153,00 TL olması gerekirken 9.038.148,63 TL bulunduğu, 241.1.2 hesap kodunda 4.161.121,50 TL olması gerekirken 3.060.824,00 TL bulunduğu ve 241.1.3 hesap kodunda 45.469.488,00 TL olması gerekirken 35.534.611,00 TL bulunduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla 241 Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermaye Hesabı ile ilgili olarak mali tablolarda **14.748.170,13 TL** lik bir hatanın bulunduğu tespit edilmiştir. Bu durum kurum mali tablolarının doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilemektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, bulguda belirtilen ve noksan yapılan hesap kayıtlarının ilgili şirketlerden alınacak belgelerle düzeltileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Bulgu konusu tespit Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermaye Hesabının mali tablolarda hatalı yer almasına neden olduğundan, 2017 mali tablolarında ilgili hesap grubunun tam ve doğru bilgi üretmediği değerlendirilmektedir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Tahsisli Taşınmazlara İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine Uygun Olarak Yapılmaması

27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı mükerrer Resmî Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 250 Arazi ve Arsalar Hesabının işleyişine ilişkin 189 uncu maddesinde; Tahsise konu edilen arazi ve arsalar, tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedileceği, 252 Binalar Hesabının işleyişine ilişkin 193 üncü maddesinde; Tahsise konu edilen binalar tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedileceği ve Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarının 500-Net Değer Hesabına borç, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Kamu idaresinin, yönetmelik gereği yapacağı kayıtlar için kullanacağı hesaplar da 2017 Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında, tahsis ettiği taşınmazlar için ilgisine göre; 250.02, 251.02 ve 252.02 Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar Hesaplarının, 500.11 Tahsis Edilen Taşınmazlar Hesabı ve 500.13 Tahsis Edilen Taşınmazlar İçin Ayrılmış Amortisman Tutarları Hesabının; Tahsisli olarak kullandığı taşınmazlar için ise 250.03, 251.03 ve 252.03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar Hesapları ile 500.12 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar hesabının kullanılacağı belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde taşınmazların yönetimi ve kontrolü için, idarelerce tahsisli kullanılan ve tahsis edilen taşınmazlarla ilgili farklı bir kayıt düzeni bulunmakta ve bu şekilde kullanılan taşınmazlarla ilgili yapılacak kayıtlarında buna uygun olarak tutulması gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde ise idarenin tahsis ettiği 7.640.370,00-TL değerindeki 10 adet taşınmaz ile hazine ve diğer ilçe belediyeleri tarafından kuruma tahsis edilen 1.356.551,04 m² büyüklüğündeki toplam 110 adet taşınmaza ilişkin muhasebe kayıtlarının mevzuata uygun tutulmadığı görülmüştür. Bu durum kurum mali tablolarının doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilemektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, muhasebe kayıt işlemlerinin Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine uygun şekilde yapılmasının sağlanacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Bulgu konusu tespit maddi duran varlıkların mali tablolarda hatalı yer almasına neden olduğundan, 2017 mali tablolarında ilgili hesap grubunun tam ve doğru bilgi üretmediği değerlendirilmektedir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: Taşınmazların Satış Bedelleri İle Kayıtlardan Çıkarılması

27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı mükerrer Resmî Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin, 250 Arazi ve Arsalar Hesabının işleyişinin konu edildiği 189 uncu maddesinde; Satılan arsa ve arazilerin, bir taraftan kayıtlı değeri bu hesaba, satış bedeli ile kayıtlı değeri arasındaki olumlu fark 600-Gelirler Hesabına alacak, satış bedeli 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara, satış bedeli ile kayıtlı değeri arasındaki olumsuz fark 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan satış bedeli 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

Kurum muhasebe kayıtlarının incelenmesi sonucunda, 2017 yılı içinde satışı yapılan 28 taşınmazın satış değerleri ile kayıtlı değerleri arasında herhangi bir değerlendirme yapılmadan kayıtlardan çıkarıldığı bir başka ifadeyle kurum taşınmazlarının satış bedelleri üzerinden kayıtlardan çıkarıldığı tespit edilmiştir. Bu durum kurum mali tablolarının doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilemektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, bulguda belirtilen noksanlığın taşınmaz mal programının, gelir programına entegre edilmesiyle giderileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Bulgu konusu tespit maddi duran varlıkların mali tablolarda hatalı yer almasına neden olduğundan, 2017 mali tablolarında ilgili hesap grubunun tam ve doğru bilgi üretmediği değerlendirilmektedir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 9: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına Eksik Kayıt Yapılması

27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı mükerrer Resmî Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının niteliğine ilişkin 204 üncü maddesinde; yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Antalya Büyükşehir Belediye Meclisinin 13.12.2015 tarih ve 1392 sayılı kararı ile Düden Projesinin EKDAĞ Ekmek Dağıtım San. Tic. A.Ş. tarafından uygulanmasına, 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanununun 26 ncı maddesine göre 10 yıl süre ile sosyal tesis olarak işletilme işinin EKDAĞ Ekmek Dağıtım San. Tic. A.Ş.'ye verilmesine, projenin uygulanması sonucu oluşacak inşaat maliyetlerinin Belediyenin teknik personeli tarafından tespit edilmesine ve ortaya çıkacak inşaat maliyetlerinin EKDAĞ Ekmek Dağıtım San. Tic. A.Ş.'nin Belediyeye olan kira borçlarına mahsup edilmesine karar verilmiştir.

Ancak, yapılan incelemede; projenin uygulanması kapsamında 2017 yılında yapılan 1.357.628,39-TL'lik inşaat maliyetinin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına kaydedilmesi gerekirken 630 Giderler Hesabına kaydedilmek suretiyle doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir. Bu durum kurum mali tablolarının doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilemektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, bulguda belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Bulgu konusu tespit maddi duran varlıkların mali tablolarda hatalı yer almasına neden olduğundan, 2017 mali tablolarında ilgili hesap grubunun tam ve doğru bilgi üretmediği değerlendirilmektedir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Antalya Büyükşehir Belediyesi 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Servis Plakalarının İhalesiz Verilmesi

5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanununun, Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları başlıklı 7 nci maddesinin (f) fıkrasında; büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek hükümlerine yer verilmiştir.

Aynı Kanunun Ulaşım hizmetleri başlıklı 9 uncu maddesinde; büyükşehir belediyesine verilen trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi, taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile büyükşehir sınırları dahilinde il trafik komisyonunun yetkileri ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılacağı, ayrıca büyükşehir belediyelerine bu Kanun ile verilen görev ve yetkilerin uygulanmasında, 13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun bu Kanuna aykırı hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Antalya merkez ve ilçelerinde C plakalarına ilişkin olarak, il trafik komisyonunun 17.03.1999 tarih ve 1999/01 sayılı kararı ile 1230 adet C plakalı umum servis aracına tahdit getirilmiş; UKOME Genel Kurulunun 13.09.2006 tarih ve 2006/09-05 sayılı kararıyla da 1230 adet olan araç sayısının 2230 adete kadar artırılmasına karar verilmiştir. Halen, 5 merkez ilçede (Muratpaşa, Kepez, Konyaaltı, Döşemealtı, Aksu) faaliyet gösteren toplam 1884 adet C plakalı servis aracı bulunmaktadır.

06.12.2012 tarih ve 6360 sayılı Kanun ile Antalya Büyükşehir Belediyesi sınırlarına dahil edilen (14) on dört ilçede geçmişte il trafik komisyonu tarafından dağıtılan 1717 adet plaka mevcut iken UKOME Genel Kurulunun 09.08.2016 tarih 2016/08-612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625 ve 19/01/2017 tarih 2017/01-44,45,46,47,48,49,51,52, sayılı kararları ile tahditli plakaya dönüşüm kararları ve ilave C plaka dağıtım kararları ile toplamda 3294 adet tahditli C plaka dağıtımı yapılmıştır.

İncelemesini yaptığımız 2017 yılında UKOME Genel Kurulu tarafından 535 adet tahditli C plaka dağıtımına karar verildiği ve bu dağıtımın 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 12 nci maddesi ve bu maddeye dayanılarak yayımlanan 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ticari Plakaların Verilmesinde Uyulacak Usul Ve Esaslar Hakkında Karar çerçevesinde UKOME Genel Kurulu huzurunda ve gözetiminde, Antalya Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Planlama ve Raylı Sistem Dairesi Başkanlığı tarafından 09.08.2017 tarihinde gerçekleştirildiği görülmüştür.

Ancak 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın uygulanabilirliği kalmamıştır. Dağıtıma ilişkin ilan metninin incelenmesinde bu işin satış işlemi (Bu işlemin satış olarak değil ihale yoluyla verilmesi gerektiği düşünülmektedir.) olduğu ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre büyükşehir belediyesi encümenince yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak; bugüne kadar yapılan uygulama UKOME tarafından belirli bir bedel karşılığında C plaka kullanım hakkının verilmesi şeklinde olmuştur. İhale düzenlenmeden fiili bir durum olarak yapılan ancak mevzuatta karşılığı bulunmayan bu uygulamanın sürdürülebilmesi mümkün değildir. Yapılması gereken UKOME' nin dağıtılacak C plaka sayılarını belirlemesi ve bu belirlemeden sonra Antalya Büyükşehir Belediyesi'ne ait olan bu hakkın Kanun çerçevesinde rekabete uygun, saydam bir şekilde kaç yıllığına olacağı gibi hususları da içerecek şekilde ihale yoluyla verilmesidir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, İçişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliği'nin 03/07/2015 tarih ve E.9145 sayılı görüşünde, 86/10553 sayılı Ticari Plakaların Verilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Bakanlar Kurulu Kararının, 5216 sayılı kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanabileceğinin belirtilmesi nedeniyle, UKOME Genel Kurulu tarafından gerçekleştirilen işlemde bir sakınca görülmediği, 9 İlçede Tahditli C Plaka İhalesinin ise UKOME Genel Kurulu huzurunda yapılmasının kararlaştırıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Rekabet, eşitlik ve saydamlık ilkelerine uygun olarak servis plakalarının tahsisinin ihale yoluyla yapılması gerektiğinden, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Fiyat Farkı Ödenen Yapım İşlerinde Geçici Kabul Kesintilerinin Güncelleştirilmemesi

22.01.2002 tarih ve 24648 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ve 01.01.2003 tarihinde yürürlüğe giren Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu 5 inci maddesi gereği uygulama birliğini sağlamak üzere mal veya hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin Tip Sözleşmelerin Resmi Gazetede yayımlanacağını ve bu hüküm gereği hazırlanarak yayımlanan Yapım İşlerine Ait Tip Sözleşmenin 30.1 inci (Karma sözleşmeler için 30.2 nci madde) maddesinde Anahtar teslim götürü bedelle ihale edilen yapım işlerinde Geçici kabul noksanları için düzenlenen her hakedişte yapılan iş tutarının % 3'üne karşılık gelen kısmının tutulacağı ve bu tutarın, geçici kabul noksanı bulunmayan işlerde geçici kabul onay tarihinden sonra, geçici kabul noksanı bulunan işlerde ise bu eksikliklerin tamamlanmasına müteakip, geçici kabul onay tarihinden sonra yükleniciye ödeneceğini ve Fiyat farkı ödenen işlerde bu tutarın, sözleşme tarihinden itibaren endeks üzerinden güncelleştirilmek suretiyle kesileceği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede Fen İşleri Daire Başkanlığınca Anahtar teslim götürü bedelle ihalesi yapılan (1 tanesi Karma sözleşme) ve fiyat farkı ödenen 8 Adet yapım işine ait %3 lük geçici kabul kesintilerinin endeks üzerinden güncelleştirmelerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, bulguda belirtilen hususlara göre işlem yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Bulgu konusu tespit Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının mali tablolarında hatalı yer almasına neden olduğundan, 2017 mali tablolarında ilgili hesap grubunun tam ve doğru bilgi üretmediği değerlendirilmektedir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Gecekondu Fonu Kapsamında Tahsil Edilen Payların Özel Bir Hesapta Takip Edilmemesi

775 sayılı Gecekondu Kanununun 12 nci maddesinde, belirtilen kaynaklardan sağlanacak gelirlerin, ilgili belediyelerce açılacak özel hesaplarda toplanarak birer fon teşkil edeceği, 13 üncü maddesinde de toplanan bu kaynakların hangi amaçlar için kullanılacağı açık bir şekilde belirtilmiştir.

Buna göre teşkil edilen fonda toplanan paralar, belediyelerce, Toplu Konut İdaresi Başkanlığının izni alınmak şartıyla: a) Bu kanundaki amaçlarda kullanılmak üzere arsa sağlanmasında, Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca onanan plan ve projelere göre halk konutu, nüve konut veya geçici misafir konutu yapılmasında, b) Islah olunacak gecekondu bölgeleri ile yeniden tesis edilecek önleme bölgelerinin yol, meydan, kanalizasyon, su, elektrik ve benzerleri gibi kamu hizmet ve tesislerinin Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca onanan projelerine göre yapılmasında veya onarılmasında, c) Kendi bütçe imkânlarıyla karşılanamayan ve fakat bu kanun gereğince yapılması gereken tespit, harita alımı, plan ve projelendirme hizmetlerinde kullanılır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “Belli bir amaca tahsisli gelirler ve alınan paylar” başlıklı 18 inci maddesinin ikinci fıkrasında; “20.07.1966 tarihli ve 775 Sayılı Gecekondu Kanununun 12 nci maddesi gereği kurulan fonda toplanacak paralar gelir bütçesinin ilgili bölümüne gelir kaydedilir. Diğer taraftan gider bütçesinin ilgili tertibine tahsis amacı doğrultusunda kullanılmak üzere ödenek konulur. Bu fondan yapılan harcamalarda 775 sayılı Kanunda belirtilen usul ve esaslar uygulanır.” Denilmektedir.

Yapılan incelemede bu fon kapsamında tahsil edilen gelirlerin 600/800.5.2.9.99.2 kodunda yer alan Arsa Satış Payı adı altında bir hesap kodu oluşturulup kaydedildiği ve kurum geliri olarak değerlendirilerek 2017 yılı içinde bu hesaba 3.460.638,17 TL lik kayıt

yapıldığı tespit edilmiştir.Bu durum kurum gelirlerinin olması gerekenden daha yüksek görünmesine neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; özetle, ihtiyaç duyulması halinde bulguda belirtildiği şekliyle işlem yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Bulgu konusu tespit Gelirler Hesabının mali tablolarda hatalı yer almasına neden olduğundan, 2017 mali tablolarında ilgili hesap grubunun tam ve doğru bilgi üretmediği değerlendirilmektedir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Halk Otobüslerinin İhalesiz Olarak Çalıştırılması

5393 sayılı Belediye Kanunu ile yürürlükten kaldırılan 1580 sayılı Belediye Kanununun Belediyenin vazifeleri başlıklı 15 inci maddesinin 9 uncu fıkrası ve Belediyelerin hakları, salahiyet ve imtiyazları başlıklı 19 uncu maddesinin 5 inci fıkrasında yer alan hüküm ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanununun Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları başlıklı 7 nci maddesinin (f) fıkrası ile Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek Büyükşehir Belediyesine verilmiştir.

Gerek 1580 sayılı ve gerekse 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanununa göre toplu taşımaya ilişkin haklar belediyeye aittir. Belediyeye ait olan bu hakkın Kanun çerçevesinde ihale yoluyla rekabete uygun, saydamlığı sağlayarak sürenin belirli olması gibi hususları da içerecek şekilde verilmesi gerekir. Bu yetki belediye adına Belediye Meclisine aittir.

Konu ile ilgili yargı kararları;

Danıştay 13 üncü Dairesinin Esas No:2015 / 985, Karar No: 2015 / 3164 numaralı kararı, “Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden; belediyelerin yürütmekle görevli ve yetkili oldukları toplu taşıma hizmetini bizzat yapmak yerine imtiyaz suretiyle devrine karar verilmesi için Danıştayın görüşü ve İçişleri Bakanlığının onayının alınmasının ön koşul olduğu, kiralama yolunu seçmesi hâlinde ise hem taşınır hem taşınmazlar için kira süresinin 10 yıla sınırlı olduğu ve her iki durumunda Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olduğu anlaşılmakta ve toplu taşıma hizmetlerinin ruhsat vermek suretiyle yerine getirilmesi usulünde ise ruhsat verilecek sürenin, tespit edilen muhammen bedelin yıllık mı yoksa ruhsat verilen süre için mi öngörüldüğünün, yıllık olarak tespit edilmiş ise her yıla ilişkin artış oranının nasıl belirleneceğinin vb. hususların açık bir şekilde ortaya konularak söz konusu ihalenin yine Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre yapılması gerektiği, toplu taşıma hizmetlerinin gördürülmesinde ruhsat verme yönteminin seçilmesi hâlinde verilecek olan ruhsatın süresiz bir şekilde verilemeyeceği, belli bir süre dâhilinde ruhsat verilmesi gerektiği görülmektedir.

Aynı Dairenin Esas No:2011 / 1134, Karar No: 2012 / 2226 kararı, “Belediye Meclisince alınan karara dayanılarak Encümenince toplu taşıma hatlarının 10 yıllığına kiraya verilmesinin hukuka uygun olduğuna”

Aynı Dairenin Esas No:2014 / 1735, Karar No: 2014 / 2859 kararı, “İdare Mahkemesi'nce; 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15. maddesinin (f) ve (p) bentlerinde ulaşım gibi kentsel alt yapı ve şehir içi trafik hizmetlerini yapmanın veya yaptırmının belediyenin görev ve sorumlulukları arasında sayıldığı, yine toplu taşıma yapmanın, bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dahil her türlü toplu taşıma sistemleri kurmanın kurdurmanın, işletmenin ve işlettirmenin, kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ve ücret tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemenin, kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmenin, belediyenin yetki ve imtiyazları arasında olduğu, dava konusu minibüs hatlarının 10 yıllığına kiraya verilmesine ilişkin 08.01.2013 günlü 3 sayılı belediye encümen kararı ile bu karara dayanılarak 04.02.2013 tarihinde ihaleye çıkarılmasına ilişkin işlem 5393 sayılı yasanın 15. maddesinin (f) ve (p) bentlerinin belediyelere verdiği yetki ve imtiyaz hakkı sınırları içinde kararlar olduğu ve bu yönüyle hukuka uygun olduğu, davacı kooperatifin il trafik komisyonu kararları ile kazanılmış haklarının bulunduğu iddiasına yönelik olarak, toplu taşıma hatlarını işletme ve işlettirme imtiyazına sahip olan belediyelere imtiyaz hakkı bedeli veya kira ücreti ödemedi, il trafik

komisyonlarının verdiği kararların kazanılmış hak oluşturacağı iddiasıyla toplu taşıma hatlarının bedelsiz kullanımının söz konusu olamayacağı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş, bu karar davacı tarafından temyiz edilmiştir.

Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle reddi yolundaki temyize konu Eskişehir 1. İdare Mahkemesi'nin 28.11.2013 tarih ve E:2013/86, K:2013/1019 sayılı kararında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinin 1. fıkrasında sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından, temyiz istemi yerinde görülmeyle anılan Mahkeme kararının ONANMASINA”

Antalya Büyükşehir Belediyesinin yürütmekle yükümlü olduğu bir hizmeti bizzat yerine getirmeyip, üçüncü kişilere usulüne uygun olarak gördürebilmesi mümkün olmakla birlikte bu husus söz konusu hizmetin bir kamu hizmeti olma niteliğini ortadan kaldırmadığı gibi bu konuda belediyenin görevinin sona ermesine yol açmamaktadır. Belediyenin bu hizmetin yerine getirilmesi yönünden sorumluluğu devam etmektedir. Bu niteliği gözetildiğinde, belediyenin görevine giren bir hizmetin süresiz olarak üçüncü kişilere bir hak verilmesi suretiyle gördürülebilmesi hukuken mümkün görülmemektedir.

Yukarıda yapılan açıklamalar ile mevzuat ve ilgili yargı kararları uyarınca, toplu ulaşımın büyükşehir belediyesindeki yetkili organın kararıyla rekabete uygun, saydam bir şekilde ve işletme süresini de içerecek şekilde ihale yoluyla verilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, tahditli plakaya dönüşüm sürecinde belediye meclisince belirlenen tutarlarda tadilatlı araçlardan ve özel halk otobüslerinden araç başına dönüşüm bedeli tahsil edildiği, toplu taşıma hizmeti veren tüm araçlardan da her yıl Toplu Taşıma Aracı Hatları Rotasyonlu Kullanım İzin Bedeli alındığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Rekabet, eşitlik ve saydamlık ilkelerine uygun olarak toplu ulaşım ilişkin hakların ihale yoluyla verilmesi gerektiğinden, bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Kamu İdareleri Payları Hesabına Eksik Kayıt Yapılması

27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı mükerrer Resmî Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin, 363 Kamu idareleri payları hesabının niteliğine ilişkin 276 ncı maddesinde; Bu hesabın, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacağı ve Detaylı Hesap Planları başlıklı 46 ncı maddesinde; Kurumlara ait detaylı hesap planları, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinde belirlenen hesap planı çerçevesinde Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Bakanlıkça hazırlanacağı ifade edilmiş ve buna uygun olarak hazırlanan 2017 Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planı TC. Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından 01.11.2017 tarihinde yayınlanmıştır. Bu hesap planına göre kalkınma ajanslarına aktarılan paylar için 363.99.10 nolu Kalkınma Ajansları Payları hesabının kullanılması gerektiği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemelerde, Batı Akdeniz Kalkınma Ajansına aktarılması gereken binde beşlik 2017 tutarının, 4.575.804,38 TL olduğu ve aktarılan bu payların 363 Kamu İdareleri Payları Hesabına kaydedilmediği tespit edilmiştir. Bu durum kurum mali tablolarının doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilemektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, bulguda belirtildiği şekliyle işlem yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Bulgu konusu tespit Kamu İdare Payları Hesabının mali tablolarda hatalı yer almasına neden olduğundan, 2017 mali tablolarında ilgili hesap grubunun tam ve doğru bilgi üretmediği değerlendirilmektedir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabına Kayıt Yapılmaması

27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı mükerrer Resmî Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin, 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabının

niteliğinin konu edildiği 475 inci maddesinde; Bu hesabın kurumun, bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Yapılan incelemelerde, Kurumun mülkiyeti ve tasarrufunda bulunan ve kiraya verilen gayrimenkullerin 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabına kaydedilmediği tespit edilmiştir. Bu durum kurum mali tablolarının doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilemektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, Taşınmaz Mal Yönetimi (TMY) modülünde kira tahakkuku ile ilgili bölüm bulunmadığından kiraya verilen taşınmazların 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar hesabına kaydedilemediği, sistemsiz iyileştirmeler yapıldığında kiraya verilen taşınmazların 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar hesabına kaydının yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Bulgu konusu tespit Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabının mali tablolarda hatalı yer almasına neden olduğundan, 2017 mali tablolarında ilgili hesap grubunun tam ve doğru bilgi üretmediği değerlendirilmektedir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Kurum Taşınmazları İçin Ecrimisil Uygulamasının Genel Bir Kiralama Usulü Olarak Kullanılması

2886 sayılı Devlet İhale Kanununda Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malların, gerçek ve tüzel kişiler tarafından işgali üzerine, füzuli şağilden tespit ve takdir edilecek ecrimisil bedelinin isteneceği, ecrimisil talep edilebilmesi için, Hazinesinin işgalden dolayı bir zarara uğramış olmasının gerekmediği ve füzuli şağilin kusurunun aranmadığı, işgal edilen taşınmaz malın idarenin talebi üzerine bulunduğu yer mülki amiri tarafından tahliye ettirilerek idareye teslim edileceği hüküm altına alınmıştır.

Bahsedilen mevzuat gereği füzuli şağil tahliye edilmeli ve kamu malını haksız olarak işgal etmesi nedeniyle işgal süresince ecrimisil alınmalıdır. Ancak bu durum kamu mallarının sürekli ecrimisil alınarak idare edilebileceği, ecrimisilin kira niteliğine dönüştürülebileceği şeklinde yorumlanmamalıdır. Ecrimisil hukuka aykırı bir yararlanmadan dolayı ilgili kişiden alınan bir tazminattır. Kamu idaresinin mülkiyet veya kullanımında bulunan taşınmaz

yönelik olarak ecrimisil olarak işgalin devamına müsaade edilmemeli, kamu malının boşaltılmasına yönelik mevzuat uygulanmalıdır.

Yapılan incelemelerde 2017 yılında içlerinde büfe, mesire alanı ve kahvaltı alanlarının da bulunduğu 112 tane taşınmaz için kiralama şekline dönüşen ecrimisil kararı alınmış ve emlak birimince 3.786.233,08 TL'lik tahakkuk verilip bunun 738.991,35 TL'si tahsil edilmiştir. Kurumun emlak biriminde yapılan bu ecrimisil işlemlerine yönelik tahakkuk kayıtlarının yapıldığı fakat muhasebe kayıtlarında ise herhangi bir tahakkukun yer almadığı, 738.991,35 TL tahsil edilmesine rağmen mali tablolarında taşınmaz ecrimisil geliri olarak 897.615,36 TL bulunduğu ve herhangi bir terkin ve iadenin yapılmadığı görülmüştür. Bir başka ifadeyle; Ecrimisil tahakkuklarının muhasebe kayıtlarında yer almadığı ve muhasebe kayıtlarında tahsil edilen ecrimisil gelirden daha fazla ecrimisil gelirinin bulunduğu tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, ecrimisil uygulamasının genel bir kiralama usulü olarak kullanılmasına ilişkin bir açıklamada bulunulmamıştır.

Sonuç olarak Bulgu konusu tespit Gelirlerden Alacaklar Hesabının mali tablolarda hatalı yer almasına neden olduğundan, 2017 mali tablolarında ilgili hesap grubunun tam ve doğru bilgi üretmediği değerlendirilmektedir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: Kurum Taşınmazlarının Pazarlık Usulüyle Kiralanması

10.9.1983 Tarihli ve 18161 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 1 inci maddesinde Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütüleceğini, 2 nci maddesinde Bu Kanunun yürütülmesinde, ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarda ve zamanında karşılanmasının ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanmasının esas olacağını, 51 inci maddesinin (g) bendinde kullanıcılarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralınması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralınması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi işlemlerinin pazarlık usulü ile yapılabileceğini, 74 üncü maddesinde de tarihi

ve bedii değeri olanlar hariç Hazinesinin özel mülkiyetindeki yerlerin satışı, kiraya verilmesi, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiraya verilmesi, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi esasları Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği ifade edilmiştir. Bu hüküm gereği çıkarılan Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin (ç) bendinde Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yer: Türk Medenî Kanunu ile diğer kanunlarda Devletin hüküm ve tasarrufu altında olduğu belirtilen yerleri, (f) bendinde Hazine: Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri açısından Devlet tüzel kişiliğinin adını, (g) bendinde Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmaz: Tapuda Hazine adına tescilli taşınmazları, (ğ) bendinde Hazine taşınmazı: Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri ifade ettiği belirtilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu uyarınca Belediye; belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip olan ve “Devlet” tüzel kişiliğinden ayrı bir kamu tüzel kişiliğini ifade etmektedir. Bu nedenle, Belediyelerin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlarının “Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malları” ile “Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler” kapsamında değerlendirilip, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 51 inci maddesinin (g) bendine göre kiraya verilmesinin yukarıda yer verilen mevzuat gereği mümkün olmadığı düşünülmektedir.

Yapılan incelemede kurum adına kayıtlı olan 389 adet taşınmazın 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 51 inci maddesinin (g) bendine göre kiraya verildiği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, 2886 sayılı Kanununun 51/g maddesine göre ihale yapılmasına hukuki bir engel bulunmadığının düşünüldüğü ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Belediyelerin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlarının “Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malları” ile “Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler” kapsamında değerlendirilip, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 51 inci maddesinin (g) bendine göre kiraya verilmesi mümkün olmadığından, tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 9: Meclis Kararıyla Büyükşehir Belediyesi Şirketlerine Kiralanan Taşınmazların Devlet İhale Kanununa Tabi Olmaksızın Üçüncü Kişilere Devredilmesi

23.7.2004 Tarihli ve 25531 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5216 sayılı Büyükşehir

Belediyesi Kanununun 26 ncı maddesinde Büyükşehir belediyesinin, mülkiyeti veya tasarrufundaki hafriyat sahalarını, toplu ulaşım hizmetlerini, sosyal tesisleri, büfe, otopark ve çay bahçelerini işletebilir; ya da bu yerlerin belediye veya bağlı kuruluşlarının % 50 sinden fazlasına ortak olduğu şirketler ile bu şirketlerin % 50 sinden fazlasına ortak olduğu şirketlere, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın belediye meclisince belirlenecek süre ve bedelle işletilmesini devredebileceğini ve bu yerlerin belediye şirketlerince üçüncü kişilere devrinin 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa tabi olacağı hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede kuruma ait 49 taşınmazdan 39 tanesinin meclis kararıyla geri kalan 10 taşınmazın ise Encümen kararıyla 2886 sayılı Kanunun 51/g maddesine göre Büyükşehir Belediyesi şirketlerine kiralandığı görülmüştür. Meclis kararıyla yapılan 39 taşınmaz kiralamasına ait 55 adet taşınmazdan; 31 tanesinin 51/g maddesine istinaden, geri kalan 24 taşınmazın ise 2886 sayılı Kanun hükümlerine tabi olmaksızın Büyükşehir Belediyesi şirketlerince üçüncü kişilere kiralandığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, belediye şirketlerine gerekli bilgilendirme ve uyarıların yapıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kurum şirketlerine kiralanan taşınmazların Devlet İhale Kanununa tabi olmaksızın üçüncü kişilere devredilmesi uygulaması mevzuata aykırı olduğundan, tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir

BULGU 10: Ulaşım Planlama ve Raylı Sistem Daire Başkanlığınca İşletilen Toplu Taşıma Araçlarından Elde Edilen Hasılatın Tahsiline İlişkin Protokol Yapılmaması

03.10.2016 tarih ve 2016/10-721 sayılı UKOME Genel Kurul Kararı ile 15.12.2016 tarih ve 2016/12-899 sayılı UKOME Genel Kurul Kararı gereğince, 01.02.2017 tarihi itibariyle Antalya merkez Aksu, Döşemealtı, Kepez, Konyaaltı ve Muratpaşa ilçelerinde toplu taşıma araçlarının çalışması ile ilgili yeni bir düzenlemeye geçildiği, yeni çalışma sisteminde yolcu taşımada her hangi bir aksaklığa neden olunmaması için Ulaşım Planlama ve Raylı Sistem Daire Başkanlığınca 2017 yılında 14.04.2017-14.06.2017 tarihleri arasında 30 adet araç, 16.08.2017-31.12.2017 tarihleri arasında ise 60 adet aracın şehir içi toplu taşıma sisteminde kullanılmak üzere kiralandığı, ayrıca bu araçlar için toplu taşıma şoför hizmeti alındığı görülmüştür.

13.10.2014 tarih ve 532 sayılı Antalya Büyükşehir Belediye Meclisi Kararı ile 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 26 ncı maddesi gereğince belediye iştiraki olan şirkete Antalya Kent merkezi ve 14 ilçede elektronik ücret toplama ve araç takip sistemi işletilmesi işi verilmiştir.

Araç kiralama işinin teknik şartnamesi uyarınca araçlara İdarece “Elektronik Ücret Toplama Sistemi” montajı yapılmıştır. Böylelikle araçlarda nakit tahsilatı olmamış, yolcu taşımadan elde edilen hasılat doğrudan ilgili şirket tarafından işletilen elektronik ücret toplama sistemi havuzunda toplanmıştır.

Yapılan incelemede Antalya Büyükşehir Belediyesi ile belediyenin iştiraki şirket arasında gelir havuzunda toplanan hasılatın belediye hesaplarına ne zaman ve ne şekilde aktarılacağına yönelik bir sözleşme veya protokolün bulunmadığı, 2017 yılında söz konusu araçlardan elde edilen 1.301.408,18-TL’lik hasılatın gelir tahakkukunun yapılmadığı, bu hasılatın belediye hesabına aktarılmadığı, gelir havuzunda yıl boyu vadesiz hesapta bekletildiği tespit edilmiştir. Bu durum kurum mali tablolarının doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilemektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, bulguda belirtilen eksikliklerin giderilmesi için gerekli çalışmalara başlanıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak İşletilen toplu taşıma araçlarından elde edilen hasılatın tahsiline ilişkin bir düzenlemenin bulunmaması uygulamada birçok sakıncaya neden olacağından, tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 11: Yevmiye Numaralarının Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine Uygun Olarak Verilmemesi

27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı mükerrer Resmî Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 43 üncü maddesinin sırasıyla (1) ve (4) nolu bendlerinde; İşlemlerin, yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak kaydedileceği; buradan da usulüne göre büyük defter ve yardımcı

defterlere sistemli bir şekilde dağıtılacağı ve muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numarası sütunlarına, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında (1)'den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verileceği, gerek yevmiye defteri ve gerekse büyük defter ve yardımcı defter kayıtlarında bu yevmiye numaralarının esas olacağı hükme bağlanmıştır.

Yapılan incelemelerde, 262 adet muhasebe işlem fişi ve 47 adet ödeme emri belgesi olmak üzere toplamda 309 adet muhasebe işleminde taksim işareti kullanılarak yevmiye numarası verildiği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, bulguda belirtilen eksikliğin giderilmesi için gerekli önlemlerin alınacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Yevmiye numaralarının Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine uygun olarak verilmemesi uygulamada bir çok sakıncaya neden olacağından, tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 12: Kurum Personeline Kanunda Yer Alan Yasal Sınırın Üzerinde Fazla Çalışma Yaptırılması

4857 sayılı İş Kanununun Fazla çalışma ücreti başlıklı 41 inci maddesinin birinci fıkrasında fazla çalışma; Kanunda yazılı koşullar çerçevesinde, haftalık kırk beş saati aşan çalışmalar olarak tanımlanmış, sekizinci fıkrasında ise fazla çalışma süresinin toplamının bir yılda iki yüz yetmiş saatten fazla olamayacağı belirtilmiştir.

Anılan maddenin son fıkrasına istinaden hazırlanan ve 06.04.2004 tarih ve 25425 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren İş Kanununa İlişkin Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma Yönetmeliğinin Fazla çalışmada sınır başlıklı 5 inci maddesinde de; Fazla çalışma süresinin toplamının bir yılda iki yüz yetmiş saatten fazla olamayacağı ve bu süre sınırının, işyerlerine veya yürütülen işlere değil, işçilerin şahıslarına ilişkin olduğu ifade edilmektedir.

Yukarıda yer verilen Kanun ve Yönetmelik hükümleri ile; 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında çalışan işçi personel açısından fazla çalışma süresinin haftalık 45 saati aşan

alışmalar olarak net bir şekilde ifade edilmiş ve bu kapsamda yapılacak çalışmaların her işçi için yılda 270 saati geçemeyeceği hükme bağlanmıştır.

Yapılan incelemede kurumda 126 Adet personel için bu süre sınırlamasına uyulmaksızın 9507 saat fazla çalışma yaptırıldığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, tüm birimlere mesai sınırını aşacak şekilde fazla alıştırma yapılmaması hususunun yazılı olarak bildirildiği ve gerekli önlemlerin alınacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kurum personeline yasal sınırın üzerinde fazla çalışma yaptırılması mevzuata aykırı olduğundan, tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

ANTALYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ									
2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU									
Hesap Kodları	Y. H.	Giderin Türü	Cari Yıl (2017)		Hesap Kodları	Y. H.	Gelirin Türü	Cari Yıl (2017)	
			TL					TL	
630		GİDERLER HESABI	1.260.448.003,85		600		GELİRLER HESABI	1.316.076.637,17	
630	1	PERSONEL GİDERLERİ	156.990.225,91		600	1	VERGİ GELİRLERİ	58.786.085,41	
630	2	SOSYAL GÜVENLİK	24.174.869,54		600	3	TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET	162.298.359,75	
630	3	MAL VE HİZMET ALIM	500.862.032,05		600	4	ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR	54.200.409,72	
630	4	FAİZ GİDERLERİ	157.464.285,77		600	5	DiĞER GELİRLER	1.025.641.546,01	
630	5	CARI TRANSFERLER	23.619.614,02		600	6	SERMAYE GELİRLERİ	0	
630	7	SERMAYE TRANSFERLERİ	4.575.804,38		600	11	DEĞER VE MİKTAR DEĞİŞİMLERİ GELİRLERİ	15.150.236,28	
630	8	BORÇ VERME	0				Faaliyet Gelirleri Toplamı	1.316.076.637,17	
630	11	DEĞER VE MİKTAR DEĞİŞİMLERİ GİDERLERİ	98.664.838,64						
630	12	GELİRLERİN RET VE	1.620.203,47						
630	13	AMORTİSMAN GİDERLERİ	52.785.744,06				Faaliyet Sonuçları	55.628.633,32	
630	14	İlk madde ve Malzeme	74.921.932,00						
630	20	SİLİNER ALACAKLARDAN	23.797.491,62						
630	30	PROJE KAPSAMINDA YAPILAN CARI	136.429.956,50						
630	99	Diğer Giderler	4.541.005,89						
		Faaliyet Giderleri	1.260.448.003,85						